

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Deventer
T.a.v.
Postbus 5000
7400GC Deventer

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Olonummer
6827015

Onze referentie
1264359

Datum 02 mei 2023
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument

Bijlagen
0

Naam
Adres Grote Kerkhof 42
Postcode/plaats 7411KV Deventer
Gemeente/provincie Deventer; Overijssel;
Monumentnummer 12572

Geacht college,

Op 21 april 2022 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen met daaraan verbonden de volgende voorschriften:

- de toezichthouder van de gemeente Deventer en de orgelspecialist van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed bij de werkzaamheden te betrekken;
- het restauratiebestek voor de schilder-, marmer en verguldwerkzaamheden ter goedkeuring voor leggen.

Er ligt een mooie kans de historische situatie aan de binnenzijde van de orgelkas goed vast te leggen.

Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

Het plan behelst de restauratie van het Holtgräve-orgel (fase 3).

Motivering

De vergunning ziet toe op de derde fase van de restauratie van het Holtgräve-orgel. De werkzaamheden richten zich volgens het restauratieplan op herstel van de windvoorziening, de orgelkas (houtwerk en afwerking), de ventielkasten, de claviatuur en de tracturen. Per brief van 31 januari 2023 laat het College van Kerkrentmeesters van de Protestantse Gemeente van Deventer de gemeente weten af te zien van de kleurwijziging van de orgelkas.

De restauratie van de windvoorziening, windladen, claviatuur, registratuur en enig pijpwerk is omvangrijk. Ingrijpend is dat alle balgen uit de balgstoel getakeld worden, waarbij breekwerk aan de achterzijde van het orgel nodig is.

Ook de binnen- en buitenzijde van de orgelkasten met balkon en balustrade, het houtsnijwerk, de onderbouw, de balgstoel en de beelden dienen te worden nagekeken, hersteld en/ of gereinigd.

Ik kan akkoord gaan met de werkzaamheden uit het restauratieplan. Het orgel wordt grotendeels uit elkaar gehaald en de onderdelen worden in de werkplaats gerestaureerd. Daarbij wordt op de kwaliteit van de uitvoering de Uitvoeringsrichtlijn Onderhoud en restauratie van historische pijporgels (URL 7010) van de Stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg toegepast. Bij de restauratie wordt de restauratieladder gebruikt, zodat behoud voor vervangen of vernieuwen gaat.

Ik adviseer om goed de toezichthouder van de gemeente Deventer en de orgelspecialist van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed in de verschillende fasen van de uitvoering betrekken. Dit zou mogelijk in een startgesprek en/ of via een bouwvergadering kunnen.

De restauratie is spectaculair. Voor het eerst gaan sinds 1860 de balgen eruit. Er kan een goed beeld verkregen worden van de 17^e-eeuwse balgstoel. Er ligt een mooie kans de historische situatie aan de binnenzijde van de orgelkas goed vast te leggen.

Ten aanzien van het schilderwerk is even onduidelijk wat hiervan nog doorgang vindt. Het lijkt me wel noodzakelijk om de orgelkas met balkon, de onderbouw te schilderen en te vergulden. Ik krijg nog graag ter goedkeuring het restauratiebestek voor de schilder-, marmer en verguldwerkzaamheden.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de staatssecretaris van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,

Onze referentie

1264359